TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. kovo 13 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Direktyva 93/13/EEB – Nesąžiningos sąlygos sutartyse su vartotojais – 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis – Lygiavertiškumo principas – Hipoteka užtikrintos paskolos sutartys – Sąlyga, numatanti, kad vartotojas sumoka su sutartimi susijusias išlaidas – Ieškinys dėl panaikinimo – Ieškinio dėl nepagrįstai sumokėtų sumų grąžinimo senaties terminas – Skirtingi terminai, taikomi ieškiniui dėl sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia ir ieškiniui dėl tokio pripažinimo restitucinių padarinių taikymo“

Byloje C-230/24

dėl *Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña* (Korunjos pirmosios instancijos teismas Nr. 8, Ispanija) 2024 m. kovo 12 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2024 m. kovo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

MF

prieš

Banco Santander SA

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas N. Jääskinen, teisėjai M. Condinanzi ir R. Frendo (pranešėja),

generalinis advokatas D. Spielmann

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Banco Santander SA*, atstovaujamos *abogados* G. Fernández-Bravo, C. García Vega ir J. Rodríguez Cárcamo,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Pérez-Zurita Gutiérrez,

– Europos Komisijos, atstovaujamos I. Galindo Martín ir P. Kienapfel,

* Proceso kalba: ispanų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288) 6 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Prašymas pateiktas nagrinėjant vartotojos MF ginčą su *Banco Santander SA* dėl prašymo pripažinti paskolos sutarties sąlygą negaliojančia dėl nesąžiningumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos naudojamos sutartyje, kurią pardavėjas ar tiekėjas sudaro su vartotoju taip, kaip numatyta jų nacionalinės teisės aktuose, nebūtų privalomos vartotojui [Valstybės narės nustato, kad nesąžiningos sąlygos, naudojamos sutartyje, kurią verslininkas sudaro su vartotoju, pagal jų nacionalinės teisės aktus nebūtų privalomos vartotojui] <…>“

4 Šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad vartotojų ir konkurentų naudai egzistuotų pakankamos ir veiksmingos priemonės, užkertančios kelią nuolatiniam nesąžiningų sąlygų naudojimui sutartyse, pardavėjų ar tiekėjų [verslininkų] sudaromose su vartotojais“.

Ispanijos teisė

Bendrasis įstatymas dėl vartotojų ir naudotojų apsaugos

5 2007 m. lapkričio 16 d. *Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias* (Karaliaus įstatyminis dekretas, patvirtinantis Bendrojo įstatymo dėl vartotojų ir naudotojų apsaugos ir kitų papildomų įstatymų naują redakciją; BOE Nr. 287, 2007 m. lapkričio 30 d., p. 49181) buvo paskelbta šio įstatymo nauja redakcija, vėliau ji buvo iš dalies pakeista Įstatymu 5/2019 (toliau – Bendrasis įstatymas dėl vartotojų ir naudotojų apsaugos).

6 82 straipsnyje „Nesąžiningų sąlygų sąvoka“ nustatyta:

„1. Nesąžiningomis sąlygomis laikomos visos sąlygos, dėl kurių nebuvo atskirai derėtasi, ir visi veiksmai, dėl kurių nebuvo gauta aiškaus sutikimo ir dėl kurių, pažeidžiant sąžiningumo

reikalavimą, atsiranda ryškus iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų neatitikimas vartotojo ir naudotojo nenaudai.

<…>

3. Sutarties sąlygos nesąžiningumas vertinamas atsižvelgiant į prekių ar paslaugų, dėl kurių buvo sudaryta sutartis, pobūdį ir sutarties sudarymo metu egzistavusias visas jos sudarymo aplinkybes, taip pat visas kitas tos sutarties arba kitos sutarties, nuo kurios ji priklauso, sąlygas.

<…>“

7 Bendrojo įstatymo dėl vartotojų ir naudotojų apsaugos 83 straipsnyje „Nesąžiningų sąlygų negaliojimas ir sutarties išlikimas“ numatyta:

„Nesąžiningos sąlygos yra niekinės, ir laikoma, kad jos nebuvo nustatytos. Šiuo tikslu teismas, išklausęs šalis, pripažįsta sutartyje numatytas nesąžiningas sąlygas negaliojančiomis, tačiau likusi sutarties dalis ir toliau yra šalims privaloma, jeigu ji gali išlikti be tokių nesąžiningų sąlygų.

<…>“

Civilinis kodeksas

8 *Código Civil* (Civilinis kodeksas) 6 straipsnio 3 dalis suformuluota taip:

„Imperatyvioms ir draudžiamosioms normoms prieštaraujantys veiksmai yra niekiniai, išskyrus atvejus, kai šiose normose numatyta kitokia sankcija jų pažeidimo atveju“.

9 Civilinio kodekso 1303 straipsnyje numatyta:

„Pripažinus prievolę negaliojančia, sutarties šalys privalo viena kitai grąžinti turtą, kuris buvo sutarties dalykas, ir iš jo gautus vaisius arba atlyginti to turto vertę su palūkanomis <…>“

10 Pagrindinėje byloje nagrinėjamos hipoteka užtikrintos paskolos sutarties pasirašymo dieną šio kodekso 1964 straipsnyje buvo nustatyta:

„Ieškiniams dėl hipotekos taikomas dvidešimties metų senaties terminas, o ieškiniams dėl prievolės įvykdymo, kuriems nenustatytas specialus senaties terminas, – penkiolikos metų senaties terminas“.

11 Vykdant sutartį šis 1964 straipsnis buvo iš dalies pakeistas 2015 m. spalio 5 d. *Ley 42/2015 de reforma de la Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil* (Įstatymas 42/2015, iš dalies keičiantis Įstatymą 1/2000 dėl Civilinio proceso kodekso; BOE Nr. 239, 2015 m. spalio 6 d., p. 90240). Po pakeitimo ši nuostata skamba taip:

„1. Ieškiniams dėl hipotekos taikomas dvidešimties metų senaties terminas.

2. Ieškiniams dėl prievolės įvykdymo, kuriems pareikšti nenustatytas specialus terminas, taikomas penkerių metų senaties terminas, skaičiuojamas nuo tos dienos, kai prievolė turėjo būti įvykdyta. Tęstinių prievolių imtis arba nesiimti kokių nors veiksmų atveju ieškinio senaties terminas pradedamas skaičiuoti kiekvieną kartą, kai šios prievolės neįvykdomos“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

12 2009 m. sausio 19 d. MF sudarė su *Banco Santander* hipoteka užtikrintos paskolos sutartį. Pagal vieną iš sutarties nuostatų MF kaip paskolos gavėja turėjo padengti visas su sutarties sudarymu susijusias išlaidas, kaip antai parengiamąsias sandorio išlaidas, išlaidas ir mokesčius, atsirandančius dėl hipotekos nustatymo ir jos įrašymo į nuosavybės registrą, administravimo išlaidas, taip pat dėl sutarties pakeitimo ar nutraukimo atsirandančias išlaidas (toliau – sutarties sąlyga dėl išlaidų).

13 2023 m. vasario 27 d. MF pareiškė ieškinį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme – *Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña* (Korunjos pirmosios instancijos teismas Nr. 8, Ispanija) – ir paprašė pripažinti sutarties sąlyga dėl išlaidų negaliojančia dėl nesąžiningumo. Ieškiniu MF taip pat prašė grąžinti jai pusę sumos, sumokėtos kaip honoraras notarui, ir visas išlaidas, atsiradusias dėl įrašymo į nuosavybės registrą, kartu su įstatyme nustatytomis palūkanomis.

14 *Banco Santander* teigimu, ieškiniui dėl šių sumų grąžinimo suėjo senaties terminas. Nors pasirašant hipoteka užtikrintos paskolos sutartį Civilinio kodekso 1964 straipsnyje tokiam ieškiniui buvo numatytas penkiolikos metų senaties terminas, Įstatymu Nr. 42/2015 šis terminas buvo pakeistas ir sutrumpintas iki penkerių metų.

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo abejonių, ar atsižvelgiant į lygiavertiškumo principą galima skirtingai vertinti ieškinį dėl tariamai nesąžiningos sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia ir jo nagrinėjamą ieškinį, grindžiamą tokio pripažinimo sukeltais restituciniais padariniais.

16 Anot jo, Ispanijos teisės sistemoje nėra teisės normos ar jurisprudencijos, leidžiančios ieškiniui dėl tariamai nesąžiningos sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia taikyti kitokį senaties terminą nei ieškiniui, grindžiamam tokio pripažinimo sukeltais padariniais.

17 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de Primera Instancia nº 8 de La Coruña* (Korunjos pirmosios instancijos teismas Nr. 8) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal [Direktyvą 93/13] ir lygiavertiškumo principą draudžiama negaliojimą dėl nesąžiningumo atskirti nuo šiuo negaliojimu sukeltų restitucinių padarinių, numatant, kad senaties terminas netaikomas ieškiniui dėl negaliojimo pripažinimo, bet taikomas ieškiniui dėl restitucijos taikymo, nors Ispanijos vidaus teisėje nėra jokios normos ar jurisprudencijos, pagal kurią toks atskyrimas būtų taikomas kitiems teisiniams santykiams?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

18 *Banco Santander* ginčija prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą tuo pagrindu, kad jame tiksliai nenurodyta nacionalinės teisės norma, tariamai palankesnė ieškiniams dėl vidaus teisės pažeidimų palyginti su ieškiniais dėl Sąjungos teisės pažeidimų. Taigi Teisingumo Teismas neturi duomenų apie Ispanijos teisę, būtinų siekiant patikrinti, ar laikomasi lygiavertiškumo principo.

19 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą, o šiems klausimams taikoma svarbos prezumpcija. Vadinasi, kai pateikiamas klausimas susijęs su Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimu ar galiojimu, Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą dėl šio klausimo, nebent būtų akivaizdu, kad prašomas išaiškinimas visiškai nesusijęs su ginčo pagrindinėje byloje aplinkybėmis ar dalyku, kad problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į tą klausimą (2024 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Kutxabank*, C-300/23, EU:C:2024:1026, 59 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

20 Taip pat primintina, jog lygiavertiškumo principas reiškia, kad Sąjungos teisės įgyvendinimo tvarka, kuri pagal valstybių narių procesinės autonomijos principą priskiriama prie jų vidaus teisės sistemų, neturi būti mažiau palanki nei panašias vidaus situacijas reglamentuojančios taisyklės (šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Unicaja Banco*, C-869/19, EU:C:2022:397, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

21 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas nurodė, kad Ispanijos teisėje numatyti tam tikri ieškiniai, pagrįsti negaliojimo konstatavimu sukeliamais padariniais, ir jiems taikomi ieškinio senaties terminai nesiskiria nuo taikomų ieškiniams dėl tokio negaliojimo konstatavimo.

22 Tuo remiantis, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, darytina išvada, kad Ispanijos teisės sistemoje ieškinių, grindžiamų iš nesąžiningos sutarties sąlygos pripažinimo negaliojančia kylančiais restituciniais padariniais, pareiškimo sąlygos yra mažiau palankios nei taikomos kitiems panašiems ieškiniams, grindžiamiems negaliojimo pripažinimu sukeliamais padariniais.

23 Be to, akivaizdžiai nematyti, kad prašomas Sąjungos teisės, ypač lygiavertiškumo principo, išaiškinimas neturėtų reikšmės sprendimui, kurį turės priimti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, arba kad pateiktame klausime nurodytų Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas nebūtų susijęs su ginčo pagrindinėje byloje dalyku.

24 Ispanijos vyriausybė taip pat išreiškė abejones dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo, ginčydama prielaidą, kuria šį prašymą grindžia jį pateikęs teismas, o būtent kad Ispanijos teisės sistemoje yra teisės nuostatų ar jurisprudencijos, bendrai numatančių, kad ieškiniui dėl negaliojimo pripažinimo sukeliamų restitucinių padarinių taikomas toks pat senaties terminas, kaip ir ieškiniui, kuriuo remiantis konstatuotas šis negaliojimas. Europos Komisija reiškia tokias pačias abejones dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos teisės nuostatos buvimo Ispanijos teisėje.

25 Vis dėlto, vykstant SESV 267 straipsnyje numatytai teismų bendradarbiavimo procedūrai, Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti nacionalinio teismo pateikto nacionalinės teisės išaiškinimo tikslumo ar juo abejoti, nes toks aiškinimas priklauso išimtinei nacionalinio teismo kompetencijai. Teisingumo Teismas, kai nacionalinis teismas jam pateikia prašymą priimti prejudicinį sprendimą, taip pat turi laikytis to teismo pateikto nacionalinės teisės aiškinimo (pagal analogiją žr. 2024 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Volvo Group Belgium*, C-436/23, EU:C:2024:1023, 18 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

26 Vadinasi, prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinio klausimo

27 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis, taip pat lygiavertiškumo principas turi būti aiškinami kaip draudžiantys nacionalinės teisės aktus ar jurisprudenciją, numatančius, kad ieškiniui, kuriuo prašoma verslininko ir vartotojo sudarytoje sutartyje esančią nesąžiningą sąlygą pripažinti negaliojančia, senaties terminas netaikomas, tačiau toks terminas taikomas ieškiniui, kuriuo prašoma taikyti dėl šio pripažinimo kylančius restitucinius padarinius, nors nacionalinės teisės sistemoje kitiems ieškiniams, grindžiamiems negaliojimo konstatavimu sukeliamais padariniais, taikomas toks pat senaties terminas, kaip ir ieškiniams dėl paties tokio negaliojimo konstatavimo.

28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Ispanijos teisėje iš esmės nenumatytas joks atvejis, kai negaliojimui ir jo padariniams būtų taikomi du skirtingi senaties terminai.

29 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad nesąžininga pripažinta sutarties sąlyga iš principo turi būti laikoma niekuomet neegzistavusia, todėl ji negali sukurti padarinių vartotojui. Taigi teismo konstatavimas, kad tokia sąlyga yra nesąžininga, iš principo turi lemti vartotojo teisinės ir faktinės situacijos, kurioje jis būtų, jeigu nebūtų minėtos sąlygos, atkūrimą. Tuo remiantis darytina išvada, kad nacionalinio teismo pareiga netaikyti nesąžiningos sutarties sąlygos, pagal kurią privaloma mokėti sumas, kurios, kaip paaiškėja, yra nepagrįstos, iš principo reiškia atitinkamą restitucinį poveikį šių sumų atžvilgiu (2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Raiffeisen Bank ir BRD Groupe Société Générale*, C-698/18 ir C-699/18, EU:C:2020:537, 54 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

30 Vis dėlto, pirma, Teisingumo Teismas jau yra pripažinęs, kad vartotojų apsauga nėra absoliuti, ir teisinio saugumo sumetimais nustatomi protingi naikinamieji terminai ieškiniui pareikšti yra suderinami su Sąjungos teise (2021 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Profi Credit Slovakia*, C-485/19, EU:C:2021:313, 57 punktas).

31 Antra, pagal Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriuose numatyta, kad ieškiniui, kuriuo prašoma verslininko ir vartotojo sudarytoje sutartyje esančią nesąžiningą sąlygą pripažinti negaliojančia, senaties terminas netaikomas, tačiau toks terminas taikomas ieškiniui, kuriuo prašoma patvirtinti dėl šio pripažinimo kylančius restitucinius padarinius, su sąlyga, kad šis terminas nėra mažiau palankus nei terminas, taikomas panašiems vidaus pobūdžio ieškiniams (lygiavertiškumo principas), ir dėl jo netampa praktiškai neįmanoma ar pernelyg sudėtinga naudotis Sąjungos teisės sistemoje, konkrečiai – Direktyvoje 93/13, suteiktomis teisėmis (veiksmingumo principas) (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Raiffeisen Bank ir BRD Groupe Société Générale*, C-698/18 ir C-699/18, EU:C:2020:537, 58 punktą ir 2022 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *D.B.P. ir kt. (Užsienio valiuta išreikšta ir hipoteka užtikrinta paskola)*, C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 90 punktą).

32 Kalbant konkrečiai apie prejudiciniame klausime nurodytą lygiavertiškumo principą, primintina, jog pagal jį reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė taisyklė būtų vienodai taikoma tiek Sąjungos, tiek nacionalinės teisės pažeidimu grindžiamiems ieškiniams, kurių dalykas ir pagrindas panašūs (šiuo klausimu žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Raiffeisen Bank ir BRD Groupe Société Générale*, C-698/18 ir C-699/18, EU:C:2020:537, 76 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

33 Taigi pagal Direktyvą 93/13 ir lygiavertiškumo principą nedraudžiama ieškiniui dėl sutarties nesąžiningos sąlygos pripažinimo negaliojančia sukeliamų restitucinių padarinių taikyti senaties terminą, o ieškiniui dėl tokios sąlygos negaliojimo pripažinimo – ne, jeigu šis ieškinio senaties terminas nėra mažiau palankus, nei taikomas panašų dalyką ir pagrindą turintiems nacionalinės teisės pažeidimu grindžiamiems ieškiniams.

34 Nagrinėjamu atveju nacionalinis teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje pareikšti ieškiniai ir kiti nacionaline teise grindžiami ieškiniai, kuriuos jis mini savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą, yra panašūs savo dalyku, pagrindu ir esminiais elementais (pagal analogiją žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Raiffeisen Bank ir BRD Groupe Société Générale*, C-698/18 ir C-699/18, EU:C:2020:537, 77 punktą).

35 Kad tai nustatytų, nacionalinis teismas turi patikrinti, ar, kiek tai susiję su Direktyvos 93/13 neapimtomis sritimis, Ispanijos teisės sistemoje numatyti negaliojimo konstatavimu sukeliamais padariniais grindžiami ieškiniai, kurie savo dalyku, pagrindu ir esminiais elementais yra panašūs į MF šiame teisme pareikštą ieškinį, tačiau kuriems pagal nacionalinę teisę ar jurisprudenciją vis dėlto netaikomas senaties terminas, panašus į nustatytąjį MF ieškiniui. Jeigu atsakymas būtų teigiamas, nacionalinės teisės aktas, kuriame numatytas tokio senaties termino taikymas pagrindinėje byloje nagrinėjamam ieškiniui, pažeistų lygiavertiškumo principą.

36 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar laikomasi lygiavertiškumo principo, atsižvelgdamas į šio sprendimo 32–35 punktuose nurodytus elementus (pagal analogiją žr. 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (Apeliacinio skundo stabdomasis poveikis)*, C-180/17, EU:C:2018:775, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 93/13 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis, taip pat lygiavertiškumo principas turi būti aiškinami kaip nedraudžiantys nacionalinės teisės aktų ar jurisprudencijos, numatančių, kad ieškiniui, kuriuo prašoma verslininko ir vartotojo sudarytoje sutartyje esančią nesąžiningą sąlygą pripažinti negaliojančia, senaties terminas netaikomas, tačiau toks terminas taikomas ieškiniui, kuriuo prašoma taikyti dėl šio pripažinimo kylančius restitucinius padarinius, jeigu, kiek tai susiję su Direktyvos 93/13 neapimtomis sritimis, nacionalinės teisės sistemoje numatyti negaliojimo konstatavimu sukeliamais padariniais grindžiami ieškiniai, kurie savo dalyku, pagrindu ir esminiais elementais yra panašūs į ieškinį, kuriuo prašoma taikyti nurodytus restitucinius padarinius, ir kuriems taikomas senaties terminas panašus į nustatytąjį pastarajam ieškiniui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

38 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalis, taip pat lygiavertiškumo principas

turi būti aiškinami taip:

pagal juos nedraudžiami nacionalinės teisės aktai ar jurisprudencija, numatantys, kad ieškiniui, kuriuo prašoma verslininko ir vartotojo sudarytoje sutartyje esančią nesąžiningą sąlygą pripažinti negaliojančia, senaties terminas netaikomas, tačiau toks terminas taikomas ieškiniui, kuriuo prašoma taikyti dėl šio pripažinimo kylančius restitucinius padarinius, jeigu, kiek tai susiję su Direktyvos 93/13 neapimtomis sritimis, nacionalinės teisės sistemoje numatyti negaliojimo konstatavimu sukeliamais padariniais grindžiami ieškiniai, kurie savo dalyku, pagrindu ir esminiais elementais yra panašūs į ieškinį, kuriuo prašoma taikyti nurodytus restitucinius padarinius, ir kuriems taikomas senaties terminas panašus į nustatytąjį pastarajam ieškiniui.

Parašai.